

- N.B.** 1) Q. No.1 is compulsory.
 2) Attempt any THREE questions from Q. No.2 to Q. No. 6.
 3) Draw diagrams wherever necessary.
 4) Figures to the right indicate full marks.

- Q.1 A) Define the following** 6
 1) Income elasticity of demand
 2) Economies of scope.
 3) Social cost
- B) Distinguish Between :** 4
 1) Short run and long run production function.
 2) Primary and Secondary data.
- C) What happens to demand when the following changes take place:-** 4
 1) The price of the commodity rises.
 2) The price of the substitute commodity rises.
 3) The price of the complimentary good increases.
 4) The price of the good is expected to rise.
- Q.2 A) Discuss the steps involved in decision making.** 6
- B) Explain the principle of increasing opportunity cost with the help of PCC.** 6
- Q.3 A) Bring out the significance of demand forecasting** 6
- B) Find out the relationship between the two goods using cross elasticity of demand.** 6

Commodity	Before		After	
	Price	Quantity	Price	Quantity
X	10	20	20	15
Y	20	40	20	35

- Q.4 A) Derive the condition for producer's equilibrium with isoquant technique.** 6
- B) Explain external Economies and Diseconomies of scale.** 6
- Q.5 A) Why is LAC curve U-shaped ?** 6

B) Complete the short run cost schedule :_

6

Output (Units)	TFC (Rs.)	TVC (Rs.)	TC (Rs.)	AFC (Rs.)	AVC (Rs.)	ATC (Rs.)	MC (Rs.)
0			20				
1			30				
2			38				
3			44				
4			48				
5			50				
6			56				

Q.6

Write Notes (any Two)

12

- 1) Scope of Business economics.
- 2) Determinants of demand.
- 3) Consumer's surplus
- 4) Returns to scale.

सूचना :

- १) प्र. १ ला सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) प्र. २ ते ६ मधील तीन प्रश्न सोडवा.
- ३) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.
- ४) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र. १ अ)

व्याख्या लिहा.

- १) मागणीची उत्पन्न लवचीकता
- २) व्याप्तीच्या बचती
- ३) सामाजिक उत्पादन खर्च

६

ब)

फरक लिहा.

- १) अल्पकालीन व दीर्घकालीन उत्पादन फल
- २) प्राथमिक व दुय्यम आकडेवारी

४

क)

पुढील बदल झाले तर मागणीत काय फरक होतो :-

- १) वस्तूची किंमत वाढते.
- २) पर्यायी वस्तूची किंमत वाढते
- ३) पूरक वस्तूची किंमत वाढते.
- ४) वस्तूच्या किंमतीत वाढ अपेक्षित असते.

४

प्र. २ अ) निर्णय प्रक्रीयेच्या पायच्या (टप्पे) लिहा. ६

ब) उत्पादन शक्यता वक्राच्या सहायाने वाढत्या संधीत्याग खर्चाचे तत्व स्पष्ट करा. ६

प्र. ३ अ) मागणीच्या पूर्वानुमानाचे महत्व काय ? ६

ब) छेदक लवचीकतेच्या आधारे पुढील दोन वस्तूतील परस्परसंबंध लिहा.

वस्तू	प्रथम		नंतर	
	किंमत	मागणी	किंमत	मागणी
क्ष	१०	२०	२०	१५
य	२०	४०	२०	३५

प्र. ४ अ) समउत्पादन तंत्राच्या सहायाने उत्पादकाचा समतोल स्पष्ट करा. ६

ब) मोठ्या प्रमाणावरील उत्पादनाच्या बाह्य बचती व बाह्य तोटे स्पष्ट करा. ६

प्र. ५ अ) दीर्घकालीन सरासरी खर्च वक्र "U" (यू) आकाराचा का असतो ? ६

ब) पुढील अल्पकालीन उत्पादन खर्च तक्ता पूर्ण करा. ६

उत्पादन (नग)	एकूण स्थिर खर्च (रु.)	एकूण बदलता खर्च (रु.)	एकूण खर्च (रु.)	सरासरी स्थिर खर्च (रु.)	सरासरी बदलता खर्च (रु.)	सरासरी खर्च (रु.)	सीमांत खर्च (रु.)
०			२०				
१			३०				
२			३८				
३			४४				
४			४८				
५			५०				
६			५६				

प्र. ६ टीपा लिहा (फक्त २)

- १) व्यावसायिक अर्थशास्त्रची व्याप्ती
- २) मागणी ठरविणारे घटक
- ३) ग्राहकाचे संतोषाधीक्य
- ४) आकारमानानुसार उत्पादन फल

१२